

Kuratorium Oświaty w Lublinie

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Pełna nazwa szkoły

\

Liczba uzyskanych punktów

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z HISTORII DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM ROK SZKOLNY 2017/2018

ETAP TRZECI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 22 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
5. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
6. Nie używaj korektora.

Czas pracy:
90 minut

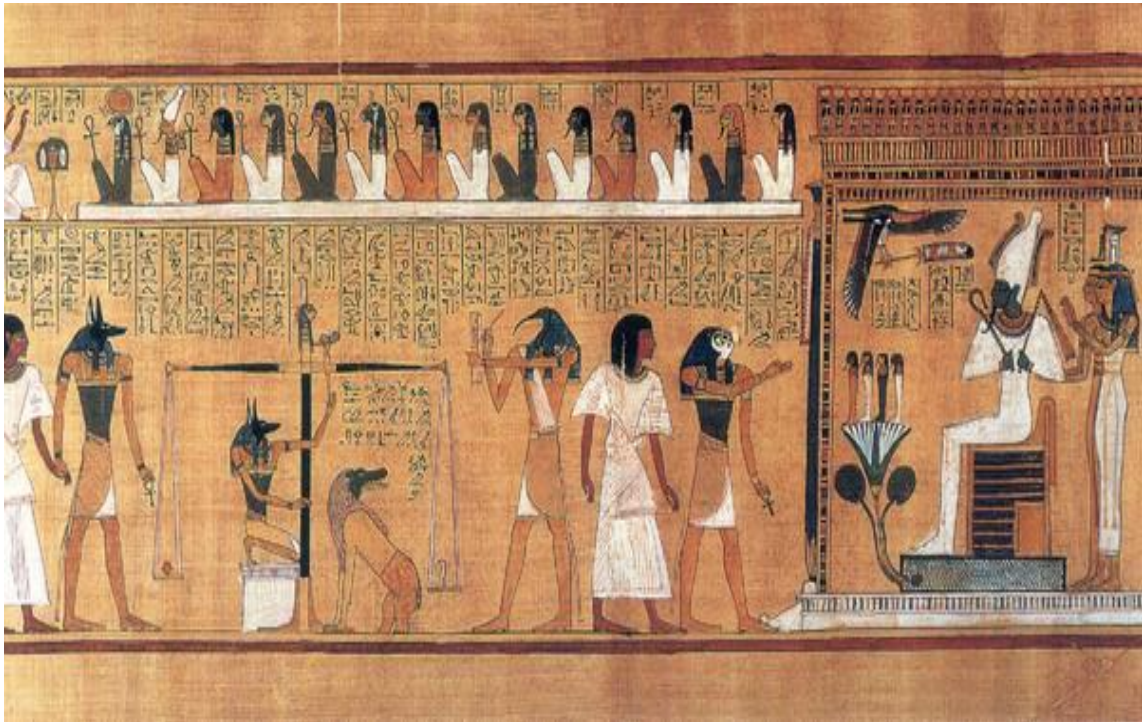
Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 40.
Tytuł laureata uzyskuje
uczeń, który zdobył co
najmniej 36 punktów.

**Pracuj samodzielnie.
POWODZENIA!**

Zatwierdzam

Zadanie 1. (1 p.)

Na podstawie ilustracji odpowiedz na poniższe pytanie.

Źródło: instytutnoble.pl

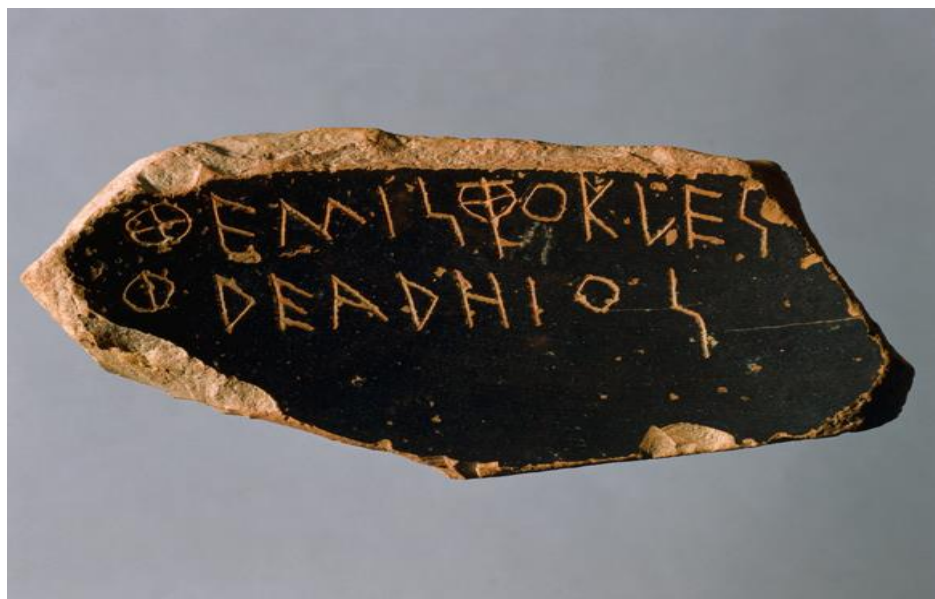
Jakie wydarzenie z egipskiej mitologii zostało przedstawione na powyższym malowidle?

.....

.....

Zadanie 2. (1 p.)

Na podstawie ilustracji udziel odpowiedzi.

Źródło: www.wikipedia.pl

Do jakiej procedury politycznej w starożytnej Grecji nawiązuje podana ilustracja? Podaj nazwę.

.....

.....

Zadanie 3. (1 p.)

Wybierz i zaznacz właściwy tytuł dla mapy.

Źródło: wikipedia.org.pl

- A. Polska w okresie panowania Bolesława Śmiałego
- B. Polska w okresie panowania Bolesława Chrobrego
- C. Polska w okresie panowania Bolesława Krzywoustego
- D. Polska w okresie panowania Kazimierza Odnowiciela

Zadanie 4. (3 p.)

Na podstawie wiedzy własnej i analizy mapy uzupełnij poniższy tekst.

Źródło: właczpolske.pl

Mapa przedstawia Polskę za panowania (podaj imię i przydomek władcy)

..... Władcy temu udało się zjednoczyć i utrzymać w czasie swego panowania dwie
dzielnice, czyli (podaj nazwy dwu dzielnic)

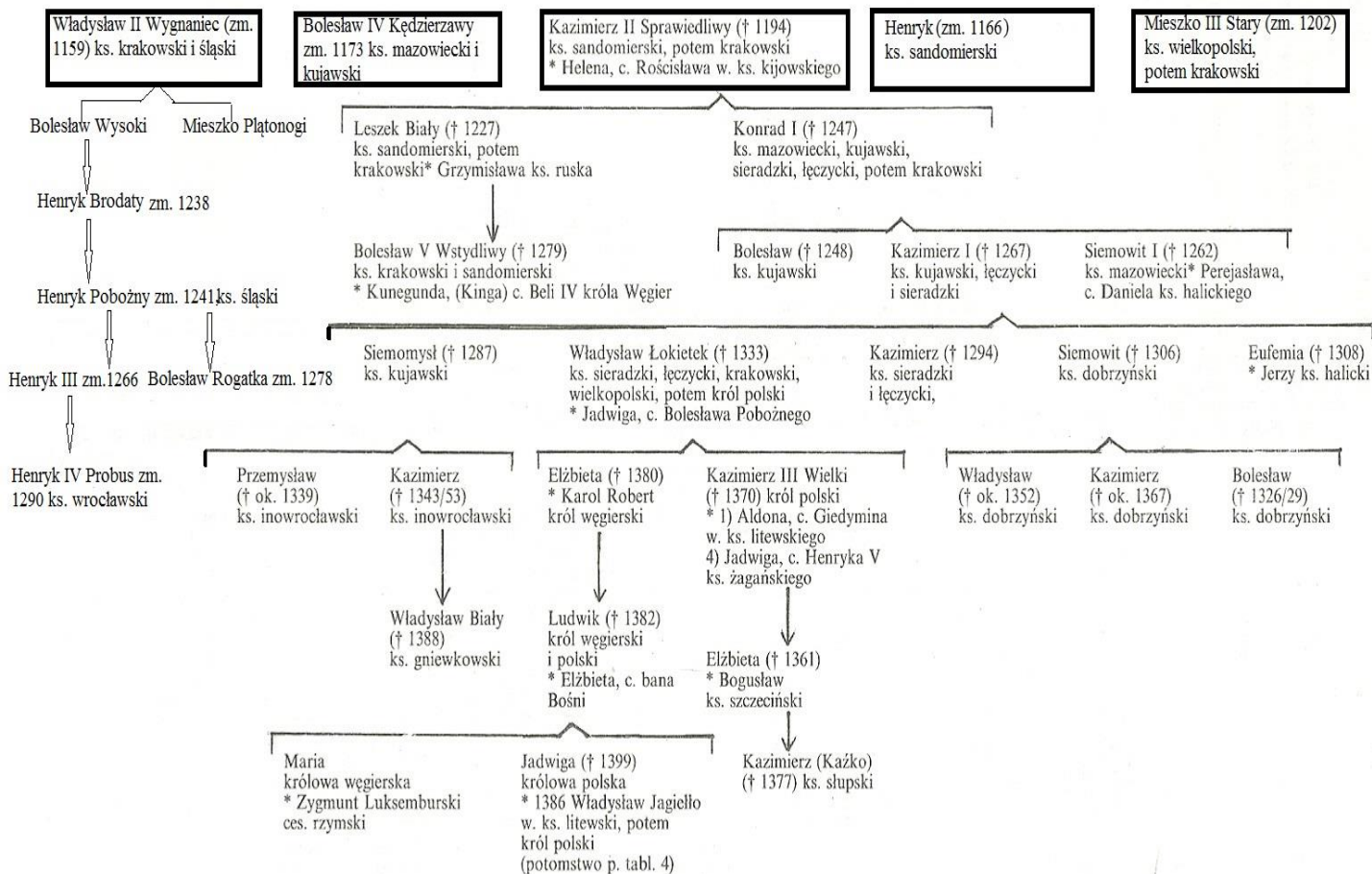
Ten sam władca w czasie swoich rządów utracił na rzecz Krzyżaków dwie inne ziemie (podaj nazwy tych
ziem)

Zadanie 5. (2 p.)

Na podstawie wiedzy własnej oraz analizy drzewa genealogicznego odpowiedz na poniższe pytania, wpisując w odpowiednie miejsca tabeli PRAWDA (P) lub FAŁSZ (F).

Tablica 2

PIASTOWIE

Źródło: H. Samsonowicz, *Historia Polski do roku 1795*, Warszawa 1990, tablica nr 2, elementy własne.

Zdanie	Prawda/ Fałsz
A. Władysław Łokietek był prawnukiem najstarszego syna Bolesława Krzywoustego.	
B. Władysław Wygnaniec był stryjcem księcia, który sprowadził Krzyżaków do Polski.	
C. Dziadek Henryka IV Probusa zginął w bitwie z Mongołami pod Legnicą.	
D. Ojciec Jadwigi, królowej Polski wydał przywilej koszycki.	

Zadanie 6. (3 p.)**Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na związane z nim pytania.**

[...] Natenczas Pan Jagiełło, Wielki Książę z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nie ochrzczoneymi, krewniakami, szlachcicami, ziemianami z wyższymi i najniższymi w swoich krajach zamieszkałymi, wiarę świętego rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza, pragnie i życzy sobie. [...] Książę przyrzeka wszystkie skarby swe złożyć i wydać na odzyskanie strat państw obojga, tak Polski, jak i Litwy. A tylko, jeżeli też pani Węgier córkę swą Jadwigę, królowę polską przyrzeczoną, odda mu w małżeństwo. Także obiecując tenże Jagiełło Wielki Książę, że da i gotówką załatwi układ pieniężny, zawarty tytułem rękojmi, pomiędzy tą panią królową Węgier z jednej, a księciem Austrii z drugiej strony, mianowicie dwieście tysięcy florenów. Również tenże Jagiełło Wielki Książę przyrzeka i zobowiązuje się wszelkie ziemie zagrabione i straty Królestw a Polskiego, oderwane przez czyje bądź ręce i zajęte, odzyskać własnymi zachodami i kosztami. Również tenże Wielki Książę Jagiełło obiecuje wszystkich chrześcijan, a zwłaszcza ludzi obojga płci pojmanych w kraju polskim i zwyczajem wojennym uprowadzonych, przywrócić do pierwotnej wolności, tak, iż każdy z nich bez względu na płeć odejdzie, dokąd mu się spodoba według woli jego. Następnie wymieniany tu książę Jagiełło przyrzeka także kraje swoje Litwy i Rusi wieczyście wcielić do korony Królestwa Polskiego. [...]

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w tekstach źródłowych*, tom 1, Rzeszów 2000, s. 118-119.

A. Gdzie i kiedy został podpisany powyższy dokument?

.....

B. Wymień jedno zobowiązanie w dokumencie o charakterze politycznym.

.....
.....
.....

C. Wymień jedno zobowiązanie o charakterze religijnym.

.....
.....

Zadanie 7. (1 p.)

Spośród wymienionych przywilejów szlacheckich wybierz wydany chronologicznie pierwszy i oznacz literą A, a także ten, który wydany był – chronologicznie ostatni i oznacz go literą B.

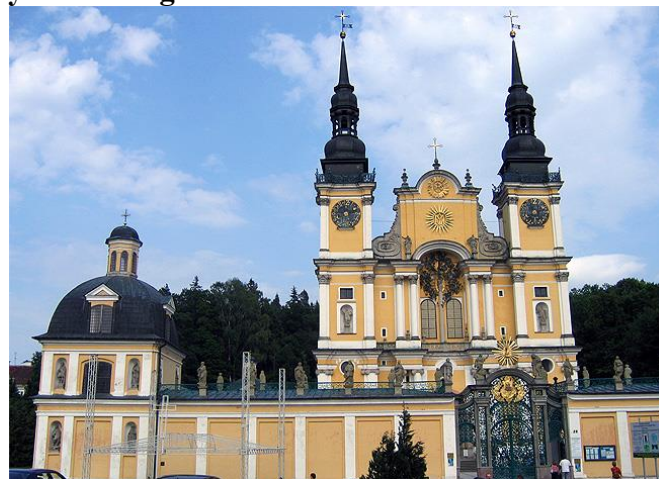
Wydanie przywileju warckiego.	
Wydanie przywileju cerekwicko-nieszawskiego.	
Wydanie przywileju koszyckiego.	
Wydanie przywileju jedlneńsko-krakowskiego.	
Wydanie przywileju mielnickiego.	

Zadanie 8. (2 p.)

Rozpoznaj i zapisz nazwy stylów budowli przedstawionych na fotografiach.

Źródło: wikipedia.org.pl

Źródło: wikipedia.org.pl

a)

b)

Źródło: 123rf.com

Źródło: photoblog.pl

c)

d)

Zadanie 9. (2 p.)

Podaj nazwy ziem Królestwa Polskiego przedstawionych w poniższych opisach. Odpowiedzi wybierz spośród podanych w ramce.

Podlasie; Podole; Wołyń; Ruś Czerwona; Pomorze Zachodnie; Pokucie

Opis	Nazwa ziemi
Położone między Pomorzem Gdańskim a Meklemburgią, włączone do Polski przez Mieszka I. W XI w. uniezależniła się, ponownie podporządkowana Polsce przez Bolesława Krzywoustego.	
Kraina obejmująca obszar między Bugiem a Słuczą – dopływem Prypeci. W końcu XII w. stała się częścią Rusi Halicko-Włodzimierskiej. Kazimierz Wielki przegrał walkę o tę ziemię z Litwą, do której należały one do Unii Lubelskiej. Jedno z ważniejszych miast tego obszaru to Łuck.	
Kraina po obu stronach środkowego Bugu i Narwi. W średniowieczu należała do Rusi, częściowo Mazowsza i Jaćwingów. W XIV w. teren sporny między Mazowszem a Litwą. Przed unią lubelską włączona do Polski.	
Kraina położona między środkowym Dniestrem a górnym Bohem. Do XV w. należała do księstw Ruskich, później do Wielkiego Księstwa Litewskiego. Od 1366 r. gdy rządził Kazimierz Wielki zachodnia część została włączona do Polski.	

Zadanie 10. (1 p.)

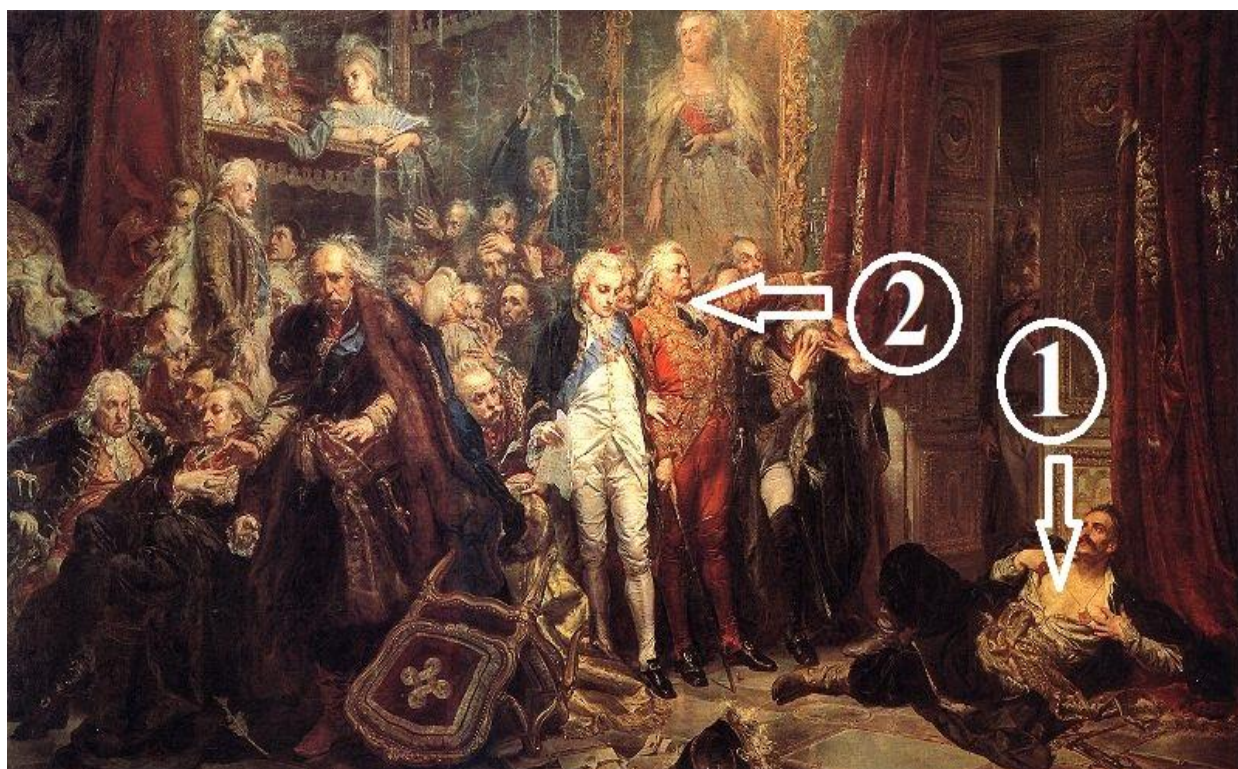
Do jakiego wydarzenia historycznego odnosi się scena przedstawiona na ilustracji?

commons.wikimedia.org

Zadanie 11. (2 p.)

Jan Matejko przedstawia wydarzenie z dziejów Rzeczypospolitej. Rozpoznaj zaznaczone cyframi osoby i w wyznaczone miejsca wpisz ich imiona i nazwiska. Podaj rok wydarzenia ukazanego na obrazie.

Źródło: www.pinakoteka.zascianek.pl

Rok wydarzenia ukazanego na obrazie -

Postacie na obrazie to: (1)....., (2)

Zadanie 12. (2 p.)

**Obraz autorstwa Antona von Wenera przedstawia jedno z ważnych XIX-wiecznych wydarzeń.
Odpowiedz na poniższe pytania.**

Źródło: wiekziewietnasty.wikia.com

A. Jakie wydarzenie przedstawiono na ilustracji?.....
.....

B. Kim są oznaczone na obrazie osoby? Podaj ich imiona i nazwiska.

1.
2.

Zadanie 13. (2 p.)

Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na poniższe pytania.

Nikczemny rząd najezdniczy rozwścieklony oporem męczzonej przezeń ofiary, postanowił zadać jej cios stanowczy — porwać kilkadziesiąt tysięcy najdzielniejszych, najgorliwszych jej obrońców, oblec w nienawistny mundur moskiewski i pognać tysiące mil na wieczną nędzę i zatracenie. Polska nie chce, nie może poddać się bezopornie temu sromotnemu gwałtowi pod karą hańby przed potomnością powinna stawić energiczny opór. [...] Centralny Narodowy Komitet obecnie jedyny, legalny Rząd Twój Narodowy, wzywa Cię na pole walki już ostatniej, na pole chwały i zwycięstwa [...]. Ziemia, którą Lud rolniczy posiadał dotąd na prawach czynszu lub pańszczyzny, staje się od tej chwili bezwarunkową jego własnością, dziedzictwem wieczystym. Właściciele poszkodowani, wynagrodzeni będą z ogólnych funduszy Państwa. Wszyscy zaś komornicy i wyrobnicy, wstępujący w szeregi obrońców kraju, lub w razie zaszczytnej śmierci na polu chwały, rodziny ich otrzymają z dóbr narodowych dział obronionej od wrogów ziemi.[...].

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w tekstach źródłowych*, tom 2, Rzeszów 2000, s. 156-157.

a) Co obiecuje Komitet Centralny Narodowy polskim chłopom?

.....

b) Jaki obóz polityczny reprezentował Komitet Centralny Narodowy? –

Zadanie 14. (1 p.)

Na ilustracji przedstawiono oficera, który należał do biorącej udział w powstaniu styczniowym jednej z formacji wojskowych. Odpowiedz na poniższe pytania.

theminaturespage.com

I. Żołnierz pokazany na ilustracji to:

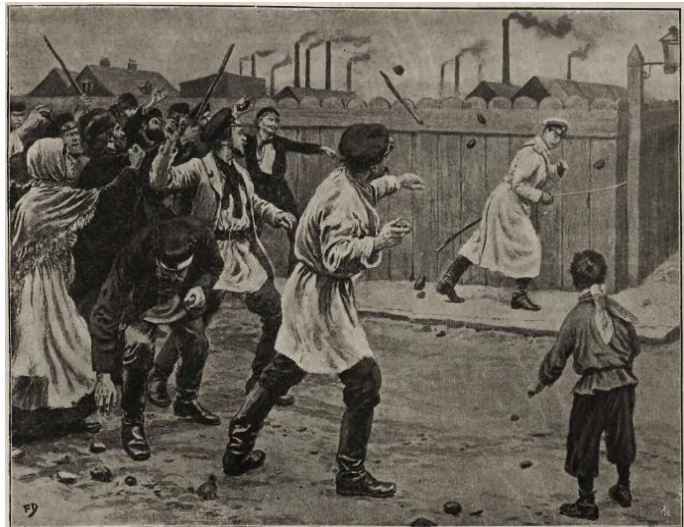
- A. beliniak.
- B. żuaw śmierci.
- C. czwartak.
- D. ułan.

Zadanie 15. (2 p.)

Zaprezentowane ikonografie przedstawiają istotne wydarzenie z historii narodu polskiego na pocz. XX wieku. Dokonaj ich analizy i odpowiedz na poniższe pytania.

A.

B.

a) Podaj rok wydarzeń przedstawionych na ilustracjach A i B.

b) Wskaż miejsce tych wydarzeń (zabór).

Zadanie 16. (2 p.)

Na terenie zaboru pruskiego prowadzono bardzo brutalną politykę germanizacji.

Wpisz do tabeli pojęcia odpowiadające podanym definicjom.

Opis	Nazwa
Popularna nazwa Związku Popierania Niemczyzny na Kresach Wschodnich – niemieckiej organizacji społecznej powstałej w 1894 r., wspierającej antypolską politykę władz pruskich i prowadzącej antypolską propagandę.	
Polityka prowadzona wobec Kościoła katolickiego w Niemczech w latach 70. XIX w., której celem było ograniczenie jego roli w społeczeństwie i poddanie jego działań nadzorowi państwa	
Masowe wysiedlenia Polaków z Prus w latach 1885–1890. Osoby wysiedlone zamieszkiwały tam jako emigranci ekonomiczni przybyli z terytoriów Imperium Rosyjskiego i Austrii (zaboru rosyjskiego i austriackiego Polski pod zaborem) i nie nabyły obywatelstwa niemieckiego w okresie, gdy Prusy utworzyły Cesarstwo Niemieckie	
Ustawa parlamentu niemieckiego z 1908 roku, która w paragrafie 12 zakazywała używania na spotkaniach języka polskiego w tych miejscowościach, w których znajdowało się mniej niż 60% Polaków. W myśl postanowień ustawy, publiczne przemawianie po polsku dozwolone było wyłącznie w czasie kampanii wyborczej do parlamentu, a więc raz na 5 lat.	

Zadanie 17. (1 p.)

Zaznacz właściwą odpowiedź. Obraz Aleksandra Gierymskiego Piaskarze zaliczany jest do nurtu w sztuce zwanego

Źródło: pl.wikipedia.org

- a) modernizmem.
- b) secesją.
- c) kubizm
- d) realizmem.

Zadanie 18. (3 p.)

Przeczytaj fragmenty biografii osób związanych z wydarzeniami z okresu XIX i XX wieku i odpowiedz, do jakich postaci historycznych się odnoszą. Dopasuj także do postaci właściwe ilustracje wybrane spośród 1; 2; 3;4.

Jędrzej Moraczewski; Józef Haller; Ignacy Daszyński; Kazimierz Sosnkowski; Roman Dmowski

L.p.	Opis postaci	Imię i nazwisko postaci	Nr zdjęcia
A.	Założyciel ZWC, współtwórca organizacji paramilitarnych w Galicji, szef sztabu I Pułku, a potem I Brygady Legionów Polskich. Internowany i osadzony wraz z Piłsudskim w Magdeburgu.		
B.	Organizator Sokolich Drużyn Polowych. W 1914 r. komendant Legionu Wschodniego. Od 1916 roku dowodził II Brygadą LP, nie odmówił, jak część legionistów, złożenia przysięgi na wierność cesarzowi Niemiec, walczył m.in. w bitwie pod Kaniowem a od 1918 stał na czele tzw. „błękitnej armii”		

C.	polski polityk socjalistyczny, premier Tymczasowego rządu lubelskiego w 1918 r., publicysta, współzałożyciel PPSD (Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej).		
----	--	--	--

1

nowahistoria.interia.pl

2

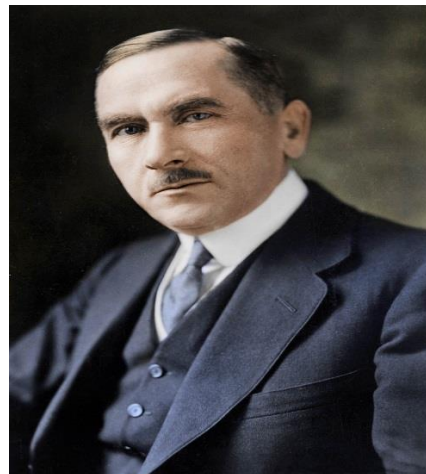
pl.wikipedia.org

3

opencaching.pl

4

pl.wikipedia.org

Zadanie 19. (3 p.)

Na podstawie źródła i własnej wiedzy odpowiedz na pytania.

Celem ZWC jest prowadzenie poza granicami caratu robót przygotowawczych oraz wytworzenie organizatorów i kierowników technicznych dla przyszłego powstania zbrojnego w zaborze rosyjskim. Dążąc do rewolucyjnego powstania Polski przeciw najazdowi moskiewskiemu, ZWC stwierdza, że celem zgodnym usiłowań ogółu jego członków jest Niepodległa Republika Demokratyczna. Drogę, wiodącą do tego celu, widzi ZWC w jak najszerszym wyzwoleniu energii rewolucyjnej, tkwiącej w masach ludowych. Z dążeniami przeto niepodległościowymi, republikańskimi i demokratycznymi łączy ZWC dążenie do społecznej reformy, która by ogółowi obywateli wyzwolonego kraju zagwarantowała prawo do pracy i chleba, a zmieniając ziemię na własną narodową, zwraca ją dawnemu jej właścicielowi, milionom pracującego ludu. Będąc

sprzysiężeniem o charakterze wojskowym, wynikającym z celów i zadań organizacji, ZWC musi posiadać budowę jednolitą, zwartą i silną. Bezwzględna centralizacja władzy kierowniczej, umożliwiająca jak najbardziej celowe zespolenie prac organizacyjnych i zapobiegająca rozproszeniu energii Związku w źle sprzężonych wysiłkach, oto zasada tej budowy. We wszystkim, co do zadań sprzysiężenia należy – karność wojskowa bezwzględna, ale z rewolucyjnej świadomości płynąca – oto nieodzowny warunek urzeczywistnienia zadań ZWC, mającego dać nowej Polsce zastęp żołnierzy powstańczych.

Źródło: *Wiek XIX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B Lenard, Warszawa 1998, s.441.

I. Wyjaśnij skrót ZWC.

.....

II. Podaj nazwę miasta, w którym została założona ta organizacja.

.....

III. Wymień dwa cele działalności ZWC.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 20. (1 p.)

Wśród wymienionych pięciu wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze i to, które chronologicznie jest ostatnie. Wpisz w tabeli obok wydarzenia pierwszego cyfrę 1, a obok ostatniego cyfrę 5.

A.	Kryzys przysięgowy	
B.	Powstanie Rady Regencyjnej	
C.	Założenie tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej	
D.	Bitwa pod Rokitną	
E.	Wydanie aktu 5 listopada	

Zadanie 21. (1 p.)

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Źródło: miterwot.blogspot.com

Ilustracja przedstawia nowy rodzaj broni po raz pierwszy zastosowany w czasie I wojny światowej. Miejsce, gdzie po raz pierwszy użyto tej broni na froncie to:

- a) Ypres.
- b) Tannenberg.
- c) Marna.
- d) Somma.

Zadanie 22. (3 p.)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy i posilkując się wiedzą własną odpowiedz na pytania.

[...] Programem naszym jest program, który zapewni światu pokój [...]

1. Umowy pokojowe wszystkim znane przygotowane zupełnie jawnie, po których nie będzie już żadnych osobnych porozumień między narodami, lecz jedynie dyplomacja postępująca zawsze otwarcie i jawnie dla wszystkich.

2. Zupełna wolność żeglugi na morzu poza wodami terytorialnymi, zarówno w czasie wojny, jak w czasie pokoju [...]

13. Winno być utworzone Państwo Polskie, obejmujące terytoria zamieszkałe przez ludność niewątpliwie polską, będzie mu zapewniony swobodny dostęp do morza, jego niezawisłość polityczna i gospodarcza, jego całość terytorialna winny być zagwarantowane przez umowy międzynarodowe.

14. Winno być utworzone powszechne zrzeszenie narodów na podstawie uroczystych umów celem dania wszystkim państwom, wielkim i małym, wzajemnych gwarancji niezawisłości politycznej i całości terytorialnej.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, Historia w tekstach źródłowych, tom 3, Rzeszów 1998, s. 13-14.

I. W jaki sposób wg przedstawionego orędzia powinna zostać zakończona I wojna światowa?

- a) Jawnymi traktatami pokojowymi.
- b) Tylko tajnymi porozumieniami międzynarodowymi.
- c) Jawnym traktatem pokojowym i tajnymi porozumieniami międzynarodowymi.
- d) Jawnym traktatem pokojowym i, w razie konieczności, tajnymi porozumieniami międzynarodowymi.

II. Podaj imię i nazwisko oraz pełnioną wówczas funkcję osoby, która wygłosiła to przemówienie.

.....
.....

III. Podaj rok wygłoszenia tego orędzia.

.....